

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobců: 1) **S. U.**, a 2) **nezl. G. U.**, zastoupený žalobkyní 1) jako zákonnou zástupkyní, oba bytem N. R., P., oba právně zastoupení Mgr. Petrem Václavkem, advokátem společnosti AK Čechovský & Václavek, s. r. o., se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2014, č. j. OAM-55/LE-BE02-ZA14-2013,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhají zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobcům mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. V žalobě namítají nesprávné právní posouzení věci, nedostatečně zjištěný skutkový stav a nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho vnitřní rozpor.

Pokud jde o žalobci tvrzenou obavu z persekuce kvůli problémům druha žalobkyně a) a otce žalobce b), namítají žalobci, že žalovaný se omezil pouze na paušální konstatování nízké intenzity nebezpečí. Podkladem jeho rozhodnutí však byl i spis druha žalobkyně vedený ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, z něhož plyne, jakým potíží čelí druh žalobkyně a co je jejich důvodem (jeho spojení s Čečenskými separatisty, ozbrojený střet

ruských pohraničních sil a čečenských separatistů a pokus o atentát na druhu žalobkyně). Je sice pravdou, že žalobkyně neuváděla detaily problémů jejího druha, avšak to je zcela legitimní, neboť ona tyto detaily ani znát nemusí. Řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobcům tak mělo být přerušeno do doby, než bude rozhodnuto o žádosti druha žalobkyně a) a otce žalobce b), nebo měly být v rámci posouzení předběžné otázky řádně vyhodnoceny důvody obav druha žalobkyně a) a otce žalobce b), neboť při jiném postupu by mohlo dojít k situaci, že zatímco druh žalobkyně a) azyl získá, ona a jejich syn nikoli.

K druhému důvodu žádosti, kterým byla obava z pronásledování kvůli členství žalobkyně a) ve straně Národní hnutí, žalobci uvedli, že ačkoli žalovaný jejich skutková tvrzení nezpochybnuje, dospívá k závěru, že intenzita hrozícího nebezpečí je nízká. Tento závěr považují žalobci za neodůvodněný a rozporný s jinou částí odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ve které se žalovaný zabývá riziky pro členy Národního hnutí po změně politické situace v Gruzii. Žalobci mají za to, že splňují podmínky pro udělení azylu, případně doplňkové ochrany z důvodu nadcházejících voleb v Gruzii, a navrhuji, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně a) nebyla ve své vlasti kvůli problémům jejího druha vystavena žádnému jednání, které by mohlo vyvolat opodstatněnou obavu z pronásledování z některého azylově relevantního důvodu. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je též zřejmé, že obávané jednání nelze považovat za jednání opodstatňující obavy z azylově relevantního pronásledování, neboť žalobkyně nevyužila možnost obrátit se o pomoc na kompetentní místní orgány. Žalobkyně navíc ani po odjezdu z vlasti nevyhledala pomoc formou mezinárodní ochrany. Podle žalovaného dále nebyl dán důvod pro přerušení řízení, neboť bude-li v budoucnu některému z rodinných příslušníků žalobců udělena mezinárodní ochrana, mohou žalobci v budoucnu požádat o udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí též řádně vypořádal s riziky spojenými s členstvím žalobkyně ve straně Národní hnutí, a to v souvislosti se změnou politické situace. Za nedůvodnou považuje i námitku, že by žalobcům měla být udělena doplňková ochrana, a to z důvodu, že nové volby mohou přinést prohloubení špatné bezpečnostní situace v zemi původu. Jde totiž o nepodložené spekulace.

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany jménem svým a jménem žalobce b) podala dne 14. 3. 2013. Pohovor byl se žalobkyní a) proveden dne 20. 3. 2013, dne 8. 7. 2013 a dne 30. 4. 2014. V žádosti i při pohovorech žalobkyně a) popisovala svůj život před odchodem z Gruzie v roce 2007 a poté v Itálii, Francii a ČR. Zmiňuje problémy svého druha, jehož pravá totožnost vyšla najevo až v průběhu správního řízení. K těmto problémům pouze v obecnosti uvádí, že se týkají problémů s Čečenci s tím, že se k tomu vyjádří blíže druh sám. Součástí správního spisu je též žádost o udělení mezinárodní ochrany druha žalobkyně a) a otce žalobce b) jménem K. A., alias R. K., podaná dne 7. 10. 2013, dále protokol o pohovoru ze dne 7. 10. 2013 a ze dne 30. 1. 2013.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel z toho, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) a žalobce b) jsou potíže jejího druha a současně otce žalobce b) a obavy z návratu do vlasti kvůli členství žalobkyně a) v Národním hnutí. Vztah žalobkyně a) a jejího druha žalovaný nezpochybnil a nezpochybnil ani otcovství druha žalobkyně a) vůči jejímu synovi, tj. žalobci b). Pouze uvedl, a to v souvislosti s posuzováním humanitárního azylu, že spolu v Gruzii nežili a ani v době pobytu v různých zemích EU většinou nesdíleli společnou domácnost. K obavám odvozeným od problémů druha žalobkyně

a) žalovaný poukázal na možnost obrátit se se žádostí o pomoc na kompetentní orgány či na možnost využití právního zastoupení při podání trestního oznámení, což plyne z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 2. 2014, č. j. 93501/2014-LPTP. Žalobkyně přitom nezmínila žádné okolnosti, které by jí ve využití těchto možností měly bránit. Může tudíž svoji situaci řešit za pomoci vnitrostátní ochrany. Žalovaný též uvedl, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až po svém zajištění Policií ČR. O mezinárodní ochranu dříve v jiných zemích, kde pobývala před příjezdem do ČR, nepožádala a neučinila tak ani bezprostředně po příjezdu do ČR. Své obavy proto nemohla vnímat za tak akutní, jak nyní tvrdí. Strach z osob, které se u ní vyptávaly na pobyt jejího druha, tudíž žalovaný nepovažoval za důvodný.

Žalovaný se též zabýval tvrzením o politické minulosti žalobkyně a z toho pramenícími obavami z návratu do vlasti. Vyšel rovněž z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 2. 2014, č. j. 93501/2014-LPTP, ze které plyne, že mocenská výměna v Gruzii nijak nevybočila ze standardních mezí. Původní revoluční rétorika nové vládní garnitury se již zmírnila a v hledáčku státních orgánů zůstali jen nejvyšší představitelé Národního hnutí. Zpráva současně nevylučuje, že i členové Národního hnutí se mohou setkat s výhrůžkami státních orgánů. Jejich cílené fyzické napadání však zpráva vylučuje, byť připouští riziko excesů. Podle zprávy by účelové věznění členů národního hnutí vyvolalo nežádoucí publicitu nové vládnoucí strany Gruzínský sen, které však záleží na mediálním obrazu jak v Gruzii, tak v zahraničí. Strana Národní hnutí se i nadále účastní politického života. Na základě těchto informací žalovaný uzavřel, že nedochází k cílenému diskriminačnímu postupu nové vládní strany vůči politickým soupeřům. Podle žalovaného tudíž potíže, které ve vlasti měla mít rodina žalobkyně, nelze podřadit pod azylově relevantní důvody, neboť se státní orgány o žalobkyni a) ani o jejího syna nikdy nezajímaly a neexistuje žádný důvod domnívat se, že v případě jejich návratu tomu bude jinak. Navíc v případě jakýchkoli případných problémů má žalobkyně a) možnost obrátit se na kompetentní státní orgány či využít možnosti vnitřního přesídlení. Obdobně žalovaný argumentoval i ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany.

Krajský soud v Praze nejprve rozsudkem ze dne 17. 9. 2015, č. j. 45 Az 38/2014 – 50, žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a pro nedostatečné zjištění skutkového stavu, a to ve vztahu k prvnímu důvodu žádosti žalobců, které se opírají o problémy rodinného příslušníka žalobců (otce a druha). Soud tyto vady spatřoval zejména v tom, že žalovaný uzavřel, že v případě vyskytnuvších se problémů mají žalobci možnost dovolat se vnitrostátní ochrany, ačkoli se v této souvislosti vůbec nezabýval podstatou zmiňovaných problémů ani tím, kdo je původcem těchto problémů. Bez této úvahy přitom podle názoru soudu nebylo možné uzavřít, že se lze dovolat vnitrostátní ochrany, neboť vůbec není vyjasněno, zda za problémy nestojí také státní moc (například tajné služby) a zda by touto skutečností nebyla ovlivněna právě i možnost dovolat se vnitrostátní ochrany.

Tento rozsudek byl zrušen a věc byla krajskému soudu vrácena k dalšímu řízení rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2015, č. j. 10 Azs 211/2015 – 43. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že správní orgán obecně nemá povinnost řízení přerušit ani v případě posuzování žádostí o mezinárodní ochranu nezletilých žadatelů do doby rozhodnutí o žádosti jejich rodičů a není dán důvod, proč by se závěry týkající se nezbytnosti přerušení řízení neměly uplatnit i ve vztahu k zletilým rodinným příslušníkům. Zabýval se proto azylovým příběhem žalobců, respektive prvním důvodem žádosti žalobců, které se opírají o problémy rodinného příslušníka žalobců (otce a druha). Žalovaný podle názoru Nejvyššího správního soudu prokázal, že žalobci neměli azylový důvod k opuštění země původu, neboť jejich údajné problémy začaly až po opuštění Gruzie (2008), resp. v té

době nebyl žalobce ani na světě (narozen teprve 2009). Pokud žalobkyně tvrdila, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany jsou její obavy z návratu do vlasti, a to v důsledku výhrůžek určitých osob, poznamenal Nejvyšší správní soud, že v žádném ze tří pohovorů v rámci řízení o její žádosti nespecifikovala, o jaké výhrůžky se jednalo, kdo byly osoby, které se jich údajně měly dopouštět, a co by jí hrozilo v případě návratu. Její tvrzení zůstala pouze ve velmi obecné rovině (např. na otázku, co by jí ve vlasti hrozilo, uvedla: „Bylo by to špatné“) a nikdy ani netvrdila, že by někdy tyto výhrůžky překročily verbální rovinu. Nejvyšší správní soud tudíž uzavřel, že žaloba je v otázce hrozby vznikající žalobcům z důvodu minulosti druhá žalobkyně nedůvodná, stejně tak nedůvodné jsou argumenty směřující k tomu, že řízení o žádostech žalobců skončilo, zatímco u druhá žalobkyně nikoliv. Tento právní názor je pro krajský soud závazný.

K dalšímu posouzení za tohoto stavu zůstala pouze otázka druhého důvodu žádosti o mezinárodní ochranu, kterým je politická aktivita žalobkyně v Gruzii (žalobkyně tvrdila, že byla členkou Národního hnutí, které přišlo o postavení vládnoucí strany).

Při jednání soudu dne 17. 3. 2016 účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Klíčovým pojmem § 12 zákona o azylu je pojem pronásledování. Při posuzování, zda jednotlivec čelí hrozbě pronásledování (či z ní má odůvodněný strach), je nutné zjistit závažnou újmu na základních lidských právech v zemi původu a zhodnotit, nakolik je země původu schopna a ochotna efektivně reagovat na tuto hrozbu. Tedy musí být shledána existence závažné újmy a selhání vnitrostátní ochrany. Současně je třeba zdůraznit, že v případě posuzování důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu musí být dána příčinná souvislost mezi vážnou újmou a taxativními důvody pronásledování uvedenými v citovaném ustanovení. Pro udělení azylu je tedy nezbytné, aby byla nejen prokázána existence dostatečně intenzivní újmy na lidských právech – například v podobě mučení a nelidského zacházení (resp. odůvodněný strach z ní), ale aby také existovala příčinná souvislost mezi touto újmou a jedním z taxativně uvedených důvodů pronásledování. V tom se institut azylu liší od institutu doplňkové ochrany, u které postačí právě jen hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Žalovaný ve vztahu k politické aktivitě samotné žalobkyně na základě její výpovědi uvedl, že žalobkyně byla od roku 2003 řadovou členkou Národního hnutí a před jejím odjezdem z Gruzie bylo toto členství ukončeno. Pro toto členství však ve vlasti neměla žádné problémy, které by snad dosahovaly míry a intenzity pronásledování ve smyslu zákona o

azyly, potažmo že by jí z daného důvodu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

S tímto závěrem žalovaného se soud ztotožňuje, neboť má oporu ve zjištěném skutkovém stavu. Shodně jako žalovaný poukazuje soud zejména na Informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 2. 2014, č. j. 93501/2014-LPTP, ze které plyne, že mocenská výměna v Gruzii nijak nevybočila ze standardních mezí. Původní revoluční rétorika nové vládní garnitury se již zmírnila a v hledáčku státních orgánů zůstali jen nejvyšší představitelé Národního hnutí. Zpráva současně nevylučuje, že i členové Národního hnutí se mohou setkat s výhrůžkami státních orgánů. Jejich cílené fyzické napadání však zpráva vylučuje, byť připouští riziko excesů. Podle zprávy by účelové věznění členů národního hnutí vyvolalo nežádoucí publicitu nové vládnoucí strany Gruzínský sen, které však záleží na mediálním obrazu jak v Gruzii, tak v zahraničí. Z dalších podkladů (zejména zprávy Civil Georgia.ge ze dne 1. 3. 2014 a zprávy Human Right Watch 2014 ze dne 21. 1. 2014) také plyne, že strana Národní hnutí se i nadále účastní politického života a že situace v Gruzii je již politicky stabilizovaná.

Na základě těchto informací má soud za prokázané, že žalobkyni ani jejímu synovi v případě návratu do vlasti nehrozí z jí tvrzeného důvodu vážná újma spočívající v cílené diskriminaci. Žalobcům tudíž nesvědčí důvod pro udělení azylu podle § 12 a ani doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žaloba proto ani v této části není důvodná. Soud žalobu proto zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, jakožto neúspěšní účastníci řízení, nemají právo na náhradu nákladů řízení a žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. 3. 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Alena Léblová